

Vždy je smutné, keď dieťaťko odíde, či už pred alebo po narodení. Každá z nás to prežívame a aj vyrovnávame sa po svojom. Odstupom času sa s tým človek zmieri, ale v srdci preda len ostane spomienka aj s tou bolesťou. Ja som v najťažších chvíľach svojho života objavila túto stránku a dala mi to veľa – veľa sily, veľa nádeje, aj keď to bolo veľmi ťažké dúfať v lepšie, keď v podstate žiadna nádej nebola. Ale ako sa vraví, že nádej umiera posledná, snažila som sa aj ja myslieť pozitívne. Chcela by som sa podeliť s Vami o náš príbeh, možno tým dodám niekomu silu a odhodlanie, aby dúfal v lepšie.

V roku 2000 som prvýkrát otehotnela, bola som taká šťastná a na bábätko sme sa veľmi tešili. Všetko bolo v poriadku. Raz večer, bol jún 2000, som začala krváčať, veľmi som sa zľakla, a tak sme rýchlo volali sanitku. Veľmi som sa bála, že čo bude s dieťaťkom. Bohužiaľ v ten večer sme o maličké prišli, bola som v 12 t.t. Znášala som to dosť zle, ani podpora a útecha rodiny mi nepomáhali. Pýtala som sa „Prečo sa to stalo mne?“ Myslela som si, že už nikdy v živote nebudem môcť mať deti. Ale postupom času som sa s tým vyrovnala, aj keď ešte dodnes sa mi o tom sníva. Stále na to spomínam, ako by sa to stalo iba včera. Vtedy som mala pocit, že už nič horšie sa mi v živote nemôže stať. Vtedy som ešte nemohla tušiť, čo pre mňa osud prichystal.

Dni ubiehali a od toho smutného dňa ubehli už 3 roky a ja som v auguste 2003 zistila, že som opäť tehotná. V prvom momente prišla veľká radosť, ale zároveň otázky čo ak sa to stane zas? Keďže som mala slabé krvácanie, lekárka mi odporučila pobyt v nemocnici. Pobudla som si tam týždeň a po kontrolnom usg, že je všetko v poriadku ma prepustili domov. Až na to, že bábätko bolo menšie ako by malo byť neboli počas tohto tehotenstva v podstate žiadne komplikácie. Vzhľadom k tomu prvému spontánnemu potratu som odmietla TRIPPLE test s odôvodnením, že aj tak by som si nedokázala bábätko dať preč. Lekárka ma samozrejme musela upozorniť, že aké riziká môžu byť, ale aj tak som podpísala papier, že si to vyšetrenie neprajem. Sledovala som každý pohyb, každý kopanec

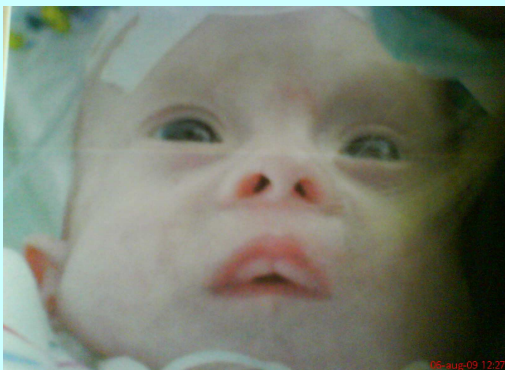
toho drobčeka v mojom brušku. V 8 mesiaci som ale mala pocit, že mi odteká plodová voda, tak sme hneď utekali do nemocnice. Tam ma ubezpečili, že voda neodteká, ale kvôli zlým prietokom som musela zostať v nemocnici. Termín pôrodu som mala o mesiac, t. j. 19.5.2004. 17.5. ma prepustili domov, keďže prietoky sa zlepšili a bábätku sa na svet nechcelo. V ten deň ako som prišla domov som trochu poupratovala a pripravila ešte posledné veci na príchod bábätko. Večer som si ľahla spať a zrazu som začala krváčať. To bolo asi 11 hodín večer. Ale prišla sanitka, odviezli ma opäť do nemocnice s tým, že do rána by sa mali bolesti rozbehnúť a ja pôjdem rodiť. Ale do rána sa nedialo nič. Ráno primár na vizite rozhodol, že mi dajú vyvolávačky a hádam sa pôrod rozbehne. Tak od 9 rána do 18-tej do večera som postupne rozdýchavala bolesti, ale dalo sa to vydržať. Potom ma prišla vyšetriť lekárka a keďže som už bola otvorená dostatočne, tak pukla plodovú vodu. Asi za trištvrte hodinu bol čas. Bábätko sa začalo pýtať na svet a vtedy začali komplikácie. Nie a nie malú vytlačiť. Na ctg už boli pozorované slabé ozvy srdiečka, tak mi lekárka povedala, že ak nepotlačím poriadne tak to malá neprežije. Z posledných síl a v najväčšom strachu som pri jednom zatlačení 18.5.2004 o 19:25 porodila dcérku Martinku, vážila 2500 gr. a merala 47 cm, bol to taký drobček. Bola taká nádherná a ja som sa zároveň smiala a aj plakala od šťastia. Lekárka pri prehliadke pupočníka zistila, že bol veľmi krátky, a preto sa malej nechcelo ísť von, lebo ju to ťahalo späť. A že vraj mám byť rada, že sa vôbec narodila, lebo detičky nezvyknú takýto pôrod prežiť. Pre mňa bolo najdôležitejšie, že je v poriadku a narodila sa zdravá. Po pôrode boli ešte problémy s vlhkými pľúcami, takže sme boli ešte v inkubátore. Pobudli sme v nemocnici 8 dní kvôli žltacke a konečne prišiel ten vytúžený deň, keď sme išli domov, aj s tým malým zázrakom v perinke. Bolo krásne sledovať ako sa budí, ako papá, ako plače a ako sa usmieva. Všetko to bolo nádherné. Pomaly dni ubiehali a ja som ako každá mama prežívala každý deň s mojou Martinkou. Každý deň priniesie niečo nové a to je na tom nádherné.

Nad súrodencom pre Matku sme zatiaľ neuvažovali, ale aj napriek tomu som v roku 2006 otehotnela. Bola som šťastná a ani som nepomyslela na niečo zlé. Hneď ako mi lekárka potvrdila tehotnosť musela ma poslať do nemocnice kvôli výtokom. Pri prijatí mi spravili samozrejme kontrolný ultrazvuk a všetko bolo v poriadku. Tak som si odležala týždeň, výtoky prestali, ale deň pred odchodom domov som ich začala mať opäť. Tak lekárka skontrolovala bábätko na sone. Veľmi dlho pozerala na obrazovku, už som sa začala báť, tak som sa so strachom vhlase spýtala, či je všetko v poriadku. Hrdlo mi zvieralo a srdce bilo a lekárka mi oznámila, že jej to je Púto, ale nevidí srdečné ozvy. Neuspokojila som sa s tým a spýtala som sa, či si je istá. Povedala mi, že áno, ale že ráno môže ešte spraviť kontrolný ultrazvuk, aby ma uspokojila. Do rána som ani oka nezažmurila, mala som strašný strach, že o dieťaťko prídem. Bohužiaľ sa potvrdilo to, čo mi povedala a diagnóza znela missed abort. Vtedy to bol 7 t.t. a bol máj 2006. Bolo mi hrozne, ale doma som mala dcérku a myslela som na ňu, že mám aspoň ju. Keď som z nemocnice prišla domov a videla ako jej od šťastia až slzy vyhrkli do očí, že mama prišla domov, tak som si pomyslela, že sa nebudem trápiť, ale budem sa venovať jej. Na bábätko a na ten deň nikdy nezabudnem, ale vďaka Martinke to rýchlo prebolelo.

A čas bežal ďalej a vo februári 2007 som opäť otehotnela. Bola som šťastná a zároveň som si spomenula na detičky, ktoré nás opustili ešte pred narodením. Dni ubiehali veľmi rýchlo a neboli žiadne komplikácie, ktoré by nasvedčovali, že by malo byť niečo zle. Po oznámení tejto noviny Martinke vyhlásila, že ona bude mať sestričku a veľmi sa na ňu tešila. Aj sa to potvrdilo na sone, že to bude dievčatko. Aj v tomto tehotenstve som TRIPPLE odmietla. V 8 mesiaci som začala pociťovať bolesti, tak som išla do nemocnice. Zistili zlé prietoky, tak zase som si mesiac pred pôrodom poležala. Martinka mi chýbala, ale kvôli bábätku a jeho zdraviu som si to doctivo odležala.

Konečne prišiel deň pôrodu a keďže to nešlo samo, museli bábätku pomôcť vyvolávačkami. Od 7 ráno do 11- tej som bola čakačka a o pol 12 sa narodila dcérka Andrejka, Bolo 7.11.2007, vážila 2700 gr. a merala 48 cm. Pôrod prebehol bez akýchkoľvek komplikácií a po týždni sme išli domov. A zase začal všetok ten kolobeh okolo bábätko. Tešila som sa z každého dňa, každého gesta, každého Andrejkinho úsmevu a Martinka mi pomáhala Andrejku kúpkat', prebalovať.

A zase sa posunuli listy v kalendári a písal sa september 2008. Kvôli nejakým problémom som si ani neuvedomila, že sa cítim nejako zvláštne, ale pripisovala som to stresu a starostlivosti o deti, že asi z toho sa cítim taká unavená. Jeden deň sa mi zazdalo, že mám nejaké veľké bruško, tak som išla k lekárke a tá mi na moje prekvapenie povedala, že som tehotná. Zostala som v šoku, ale zároveň som sa tešila. To som už bola takmer v 16 týždni, tak bolo na čas vziať aj krv na TRIPPLE test. Bola som taká šokovaná z toho všetkého, že som si ani neuvedomila, že mi lekárka odobrala krv na tento test. Výsledok bol negatívny, tak som sa uspokojila, že budem mať zdravé bábätko. Tak som si tehotenstvo užívala, všetko

bolo v poriadku, dokonca ani na sone nenašli najmenšiu chybičku. Martinka nám povedala, že to bude braček a že sa bude volať Mat'ko. A mala pravdu.

Keď som bola v polovici 7 mesiaca išla som na biometriu bábätku, cítila som sa výborne a tak som nemala ani najmenší dôvod niečoho sa obávať. Po vyšetrení som ostala v šoku, keďže Martinko za mesiac skoro nič nepribral, že má malé bruško a prietoky sú extrémne zlé. Dostala som obrovský strach a po týždni v nemocnici mi robili kontrolné sono, aby ma mohli pustiť domov. To už lekárka konštatovala centralizáciu krvného obehu a aby som sa pripravila na sekciu, lebo s maličkým to nevyzeralo dobre. Večer som bola ešte na vyšetreniach a ráno sa rozhodli Martinka porodiť sekciou. Bola som šťastná, keď som ho uvidela a videla, že je živý. Narodil sa 10.2.2009 o 7:45, vážil 1800 gr. a meral 38 cm.

Mňa previezli na izbu a asi po 2 hodinách mi prišla lekárka z novorodeneckého oznámiť, že Martinka museli previesť do inej nemocnice kvôli problémom s dýchaním. Veľmi som sa začala báť, ale snažila som si povedať, že však predčasne narodené detičky s dýchaním problémy majú, ale aj tak ma to neuspokojilo. Hneď po prepustení domov sme šli za Martinkom a bol nádherný, bol v inkubátore napojený na dýchacom prístroji a mne dovolili aspon cez otvor pohliadať ho. Od šťastia mi vyhrkli slzy. Lekárka nám ešte oznámila, že nemá úplne vyvinuté malíčky, 2 pršteky na nožke má zrastené a že nemá bradičku. Pomyslela som si, veď to sú také zanedbateľné chyby, ktoré sa dajú aj chirurgicky odstrániť, hlavne nech je Martinko v poriadku. Chodili sme za ním tak často ako sa len dalo. Ja som každý deň telefonovala. Lekárky mi veľmi ochotne povysvetľovali všetko čo sa týkalo Martinka a boli veľmi ústretové, tak isto aj sestričky. Asi po 3 týždňoch sa mi niečo nezdalo, povedala som manželovi, že sa mi nejak nezdá jeho tvárička, očká mal tak nejak šikmo. Manžel ma uspokojil, že sa mi to len zdá. Mne v tom momente napadlo Downov syndrom. Ale v zápätí som si povedala, však TRIPPLE bol negatívny. Ale aj tak mi to vrtalo v hlave. U Martinka zistili vrodenú srdcovú vadu a kvôli nej mal aj po mesiaci od narodenia problémy s dýchaním. A vtedy nám lekárka oznámila, že majú podozrenie na nejaký syndróm. Prišiel strach, že čo to môže byť. Ale čakali sme na výsledky. Martinko od svojho narodenia bojoval s infekciami, párkrát mu museli meniť antibiotiká. Previezli ho do inej nemocnice, kde majú lepšie prístroje. A tam nám oznámili, že Martinko má Edwardsov syndróm. Ešte dnes mi behajú zimomriavky po tele, keď si na to spomeniem. Edwardsov syndróm? Čo to je? V prvom momente sme zisťovali na internete a zostali sme šokovaní, prekvapení a hlavne zarmútení. Lekári sa Martinka pokúšali odpájať od ventilátora, ale aj napriek Martinkovej snahe dýchať sám ho to vyčerpávalo. Rozhodovali sa, čo s jeho srdiečkom. Bolo ho treba operovať. Vraveli nám, že detičky s takýmto syndrómom neoperujú, lebo že sa nedožijú ani rôčku. Odhovárali nás s tým že je to neetické a nemorálne, aby trpel tou bolesťou po operácii, že či má význam ho ešte aj takto trápiť, že aj tak nikdy nebude dýchať sám a je otázne, či odíde sám, alebo ho zabije nejaká infekcia. Ale že sa máme rozhodnúť my. Ja som bola zmätená, nechcela som, aby trpel. Veď, ktorá mama by nechcela? Nevedela som, či mám súhlasiť, alebo nie. Manžel bol za operáciu, ja som sa rozprávala s viacerými lekármi a so slzami v očiach som dúfala, že mi povedia, že má aspoň akú takú nádej na zlepšenie. Sami si neboli v tejto otázke istí, ale že za predpokladu, že by vydržal dýchať aspoň deň sám, tak by tu bola síce malá, ale predsa aká taká možnosť, že Martinko bude dýchať, a že sa jeho stavlepší. Tak sme išli do BA a čakali ako dopadne operácia. Bolo to fakt nutné, lebo Martinkovi srdiečko od narodenia zlyhávalo, 3-krát ho museli kriesiť, kým sa dostal na operáciu.

Na to, aký bol slabučký a maličký sa držal statočne a celé to zvládol výborne. Po operácii mal ešte výpatky, takže mu museli opäť otvárať hrudník. Potom ho previezli späť do BB. Ale stále mal problémy s dýchaním, vydržal dýchať maximálne 1 deň, neustále sa opakujúce infekcie, toto išlo stále dookola. Nevedel sám papať, mliečko dostával len sondičkou cez noštek. Stále napichnutý infúziami. Problémy s krvným obehom, problémy s krvnými doštičkami, úplne slabá imunita. Žalúdoček mu prijímal len 50 ml mliečka, aj keď už jeho dávka mala byť 80 ml. Všetko mliečko nad 50 ml vyvrátil. Bolo to hrozné, denne mysliť na to, dokedy tu bude s nami, ale stále sme dúfali, že sa to bude zlepšovať. Lekári sa rozhodli spraviť mu tracheostómiu a aj gastrostómiu, tá sa podarila až na 2 pokus. Po týchto zákrokoch sa ho rozhodli previesť späť k nám do obvodu, aby mohol byť bližšie pri nás. Chodili sme za ním obdeň. Lekárom sa dokonca podarilo odpojiť Martinka od dýchacieho prístroja a vydržal dýchať úplne sám celé 4 dni. Bola nedeľa 19.7.2009 18:00 hod. a my sme išli za ním opäť. Martinke dovolili ísť k nemu a manžel bol za oknom aj s Andrejkou. Martinko za ňou tak vykrúcal hlávku, až som ostala prekvapená, že sa tak hýbe, lebo nám povedali, že bude len ležať a pohybovo bude zaostalý. Ale odchádzali sme s takým pokojom na duši, že drobček dýcha sám a že už to bude iba dobré. Ešte som mu dala pusinku na čielko a povedala „Ahoj miláčik, prideme zas!“

Prišlo ráno. Zazvonil telefon a vtedy sa všetky naše nádeje v Martinkovo uzdravenie rozplynuli ako dym. Martinko 20.7.2009 o 00:15 vydýchol naposledy. Aj keď sme o tom vedeli, že to raz príde, aj tak nás to zaskočilo. S tým, čo som sa snažila vyrovnáť za necelých 6 mesiacov Martinkovho života a nepodarilo sa mi to, s tým sa mám teraz úplne zmieriť?

To nie je pravda, vravela som si, aj keď som vedela, že je. Spomenula som si na všetky tie dotyky, keď som sa Martinka mohla dotýkať, keď sa na mňa usmial a pozeral tými svojimi krásnymi očkami. Keď som ho mala v náručí, aj keď som mala možnosť vziať si ho na ruky iba 2-krát, kvôli zdravotným komplikáciám sa viac nedalo. Teraz som bola postavená pred hotovú vec a neostáva mi nič iné, len sa s tým časom vyrovnáť, aj keď neviem ako.

Martinko si toho vytrpel oveľa viac ako hocikto z nás a veľmi to bolí vidieť vlastné dieťaťko ako trpí, ako mu neviete pomôcť, tá bezradnosť je hrozná.

V tom smútku vybavovať veci okolo úmrtného listu, pohrebu a mysliť na to, že je koniec bolo hrozné. Už sa to nedalo vrátiť späť.

Na poslednú rozlúčku s Martinkom som rozmysľala, čo mu ešte dať v tej poslednej chvíli, keď ho budem vidieť ležať v truhličke a budem vedieť, že odišiel navždy a už nikdy ho nebudem môcť vziať do náručia, pohladať, pobožkať a povedať mu, že ho ľúbim.

Počas poslednej rozlúčky som myslela na to, že Martinko od nás odišiel, ale sú tu aj jeho sestričky a kvôli nim sa musím pozbierať. V tom celom smútku a žiali som myslela na to, že mám ešte dcéry, ktoré ma potrebujú a na maminy, ktoré prišli o jediné alebo prvé bábätko.

Martinkovi hrala pesnička Anjelič môj, to bolo posledný krát, keď som mohla s Martinkom byť s vedomím, že je to naposledy. Ešte som pobožkala jeho truhličku a povedala mu, že ho ľúbim. A bolo po všetkom.

Navždy ostane v mojom srdiečku a aj myslí a tá rana po jeho odchode neviem kedy sa zacelí. Vytrpel si chud'atko a jeho odchod bol pre neho vykúpením. Tak to beriem. Už ho teraz nebolí nič.

Keď som prišla o tie 2 detičky myslela som si, že sa mi už nič nemôže horšie stať, ale toto predčilo všetky moje najhoršie sny. Nechcem, aby ma niekto putoval, ja som sa trápila kvôli Martinkovi a to by si vytrpela každá mama, ale to, čo si vytrpel on, bolo oveľa, a to je ešte slabé slovo, horšie. A je paradox, že práve u Martinka robili aj TRIPPLE a u dcérok nie. Nejdem týmto nikomu nič vyčítať, len je to fakt paradox. Tak vážne neviem, že či je lepšie vedieť alebo nie.

Ak ste dočítali tento príbeh dokonca, chcem sa Vám veľmi pekne poďakovať za Vašu trpezlivosť. Môj obdiv patrí p. Denise Trnkovej, ktorá založila túto stránku a kde sa môžeme my maminy, ktoré máme našich milovaných anjeličkov vyrozprávať a podeliť sa s inými s našou bolesťou. Veľa ľuďí s nami súcití, ale nikto nevie čo prežívame. Pochopí to len ten, ktorí sa to sám prežil.

Chcem sa tiež poďakovať všetkým, ktorí pri mne stáli a dávali mi silu dúfať v lepšie. Alebo sa aspoň vyrozprávať a vyplakať, keď mi bolo najhoršie. Ďakujem aj za to, že ste Martinkovi držali palce. Všetkým patrí moje veľké ĎAKUJEM....

MARTINKO, Tebe som vd'ačná zo všetkých najviac. Vd'aka Tebe som pochopila, že človek si má vážiť to, čo má a radovať sa s obyčajných vecí, ktoré sú podstatné pre život, lásku a šťastie. A tých čo nám neprajú hodiť za hlavu. Ďakujem Ti, miláčik aj za Tvoje odhodlanie a silu vzoprieť sa osudu, aj keď on nakoniec zvíťazil. Nikto z nás tu nie je zbytočne a ani Ty. Mrzí ma, že si si musel prežiť všetko to utrpenie, ktoré Ti bolo nadelené. Navždy ostaneš v našich srdciach Martinko. Zo srdca Ti za všetko ĎAKUJEM.

Ivka